

دانشگاه علوم پزشکی بهداشتی ایران

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره نظری- عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: مامایی و بهداشت باروری

عنوان درس: مشاوره و راهنمایی در مامایی و بهداشت باروری

نوع و تعداد واحد^۱: نظری عملی. ۱/۵ واحد نظری و نیم واحد عملی.

نام مسؤول درس: سیده بتول حسن پور ازگدی

مدرسان/ مدرس: سیده بتول حسن پور ازگدی، دکتر میترا برجی

پیش نیاز/ همزمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: مامایی. کارشناسی ارشد

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: بهداشت باروری

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی ایران

تلفن تماس: ۰۹۱۵۵۰۳۱۹۲۸

نشانی پست الکترونیک: hasanpoorbatoool@yahoo.com

^۱ نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس

در این دوره دانشجویان با اصول مشاوره و راهنمایی در ارتباط با مسائل آموزشی، بهداشتی و درمانی آشنا می شوند، بنابراین می توانند مهارت های لازم را در مشاوره در حیطه بهداشت باروری را بکار ببرند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

- ۱- شناخت مفاهیم و اصول مشاوره و راهنمایی
- ۲- مشاوره در مسائل و مشکلات آموزشی، بهداشتی و درمانی مراجعان
- ۳- مشاوره در بارداری و مشکلات شایع بهداشت باروری

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

۱. اصول و فنون راهنمایی و مشاوره
۲. انواع راهنمایی و مشاوره در رابطه با مشکلات آموزشی و بهداشتی، روانی و اجتماعی
۳. کاربرد راهنمایی و مشاوره
۴. استفاده از آزمون های روانی
۵. نقش ماما در مشاوره و راهنمایی از نظر آموزشی، بهداشتی و سلامت
۶. مشاوره در مسائل بارداری و بهداشت باروری (سقط، نباروری، یائسگی و...)
۷. مشاوره قبل و بعد از ازدواج

رویکرد آموزشی^۱:

- ترکیبی^۲ حضوری مجازی^۲

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
 یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
 یادگیری مبتنی بر محتواهای الکترونیکی تعاملی
 یادگیری مبتنی بر حل مسئله(PBL)
 سایر موارد نام ببرید.....

-
1. Educational Approach
 - 2 . Virtual Approach
 - 3 . Blended Approach

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه های کوچک
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی
- سایر موارد نام ببرید.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود.
لطفا نام ببرید . سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)، یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

جدول تقویم ارائه درس اصول مدیریت و کاربرد آن در مامایی

روز و ساعت کلاس: سه شنبه ها ساعت ۱۰-۱۲

جلسه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری / تکالیف	روش یاددهی - یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس / مدرسان
۱	اصول و فنون راهنمایی و مشاوره	در بالا ذکر شده است.	۱۴۰۱/۶/۲۹	دکتر برجی
۲	فنون و روش های مختلف راهنمایی و مشاوره به صورت مستقیم و غیر مستقیم		۱۴۰۱/۷/۵	دکتر برجی
۳	انواع راهنمایی و مشاوره در رابطه با مشکلات آموزشی و بهداشتی، روانی و اجتماعی		۱۴۰۱/۷/۱۲	دکتر برجی
۴	کاربرد راهنمایی و مشاوره		۱۴۰۱/۷/۱۹	دکتر برجی
۵	معنای درجه بندی رفتار، آزمون های روانی		۱۴۰۱/۷/۲۶	دکتر برجی
۶	پرونده تحصیلی، تشخیص مسائل و مشکلات دانشجویان		۱۴۰۱/۸/۳	دکتر برجی
۷	مشاوره قبل از ازدواج	در بالا ذکر شده است.	۱۴۰۱/۸/۱۰	خانم حسن پور
۸	مشاوره حین ازدواج		۱۴۰۱/۸/۱۷	خانم حسن پور
۹	مشاوره در سقط		۱۴۰۱/۸/۲۴	خانم حسن پور
۱۰	مشاوره در ناباروری		۱۴۰۱/۹/۱	خانم حسن پور
۱۱	مشاوره در دوران بارداری		۱۴۰۱/۹/۸	خانم حسن پور

مشاوره در بعد از زایمان، مشاوره در یائسگی	۱۲
خانم حسن پور	۱۴۰۱/۹/۱۵

وظایف و انتظارات از دانشجو:

شرکت در بحث های کلاس، انجام تکالیف محوله، حضور منظم در کلاس، مرور و یادگیری هر جلسه درس و اماده بودن برای پاسخ به سوالات شفاهی در جلسات بعدی.

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی تکوینی (سازنده)^۱: با توجه به میزان مشارکت در کلاس و پاسخ سوالات شفاهی دروس جلسات قبل
- ارزیابی تراکمی (پایانی)^۲: امتحان کتبی پایان ترم به صورت (تشریحی، استدلال محور)
-

سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی و سهم نمره اساتید دوره

- ارزیابی تکوینی: ۲۰ درصد نمره
- ارزیابی تراکمی: ۷۰ درصد نمره

منابع:

- حسن پور ازغدی، سیده بتول. ضروری ترین دانستنی ها و مهات ها در آستانه ازدواج مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی. چاپ دوازدهم. ۱۳۹۳.
- حسن پور ازغدی، سیده بتول. انتخاب با چشم انداز. انتشارات آستان قدس. چاپ اول . پاییز ۱۳۹۲
- ۳. کتاب پویایی گروه و مشاوره گروهی. عبدالله شفیع آبادی. انتشارات رشد. ۱۴۰۰
- ۴. درسنامه مامایی مایلز. انتشارات سالمی. ۱۳۹۵
- ۵. اصول و روش های راهنمایی و مشاوره. مهدی حسینی بیرجندی. انتشارات رشد. ۱۳۹۸
- ۶. روانپژوهی در مامایی . تالیف جنتی. نشر جامعه نگر. ۱۳۹۲
- ۴- بهداشت روان در بارداری و زایمان. مرضیه اکبرزاده. نشر حیدری. ۱۳۹۱
- ۵- Sadock VA, Ruiz P. Kaplan & sadock comprehensive text book of psychiatry. Last edition
- ۶- سایر منابع موجود در اینترنت با توجه به نیاز فراغیران

نکات کاربردی طرح دوره های نظری / عملی

پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت‌ها و به طور کلی ویژگی‌هایی هستند که می‌خواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می‌کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد. برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را دراستفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیتهای یاددهی - یادگیری

منظور از فعالیت‌های یاددهی، مجموعه فعالیت‌هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان / کارورزان و فراغیران بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی - یادگیری متمرکز بر روش‌های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظری بحث در گروههای کوچک، آموزش مبتنی بر مسئله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت‌های یادگیری، مجموعه فعالیت‌هایی است که کارآموزان / کارورزان و فراغیران به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش‌ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند^۱، گراند راند^۲ و ژورنال کلاب^۳، ارایه کنفرانس‌های آموزشی^۴، انجام پروژه و ارائه مباحث در قالب سمینار و سایر موارد

روش‌های ارزیابی فراغیران

ارزیابی فراغیران و کارآموزان / کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراغیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم‌گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراغیر) و با بهره مندی از انواع روش‌های ارزیابی صورت می‌پذیرد:

- ارزیابی دانش نظری با استفاده از انواع آزمون‌های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه‌ای، جور کردنی، استدلال محور و ... انجام می‌گردد.

-
1. Round
 2. Grand Round
 3. Journal Club
 4. Didactic Conferences

- ارزیابی عملکردی^۱ در محیط های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی(OSCE)^۲ به عنوان یکی از مصاديق بارز آزمون های ویژه ارزیابی عملکرد می باشد.

نکته: بر طبق برنامه آموزشی دوره های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از ۵۹ درصد نمره نهایی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از ۲۵ درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

- ارزیابی در محیط کار^۳ شامل فعالیت هایی است که فراغیران به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط های کار واقعی و آزمایشگاه انجام می دهند. نظیر انجام کارهای عملی مختلف و با استفاده از انواع روش های ارزشیابی در محیط کار مانند:

- ارزشیابی درجه ۳۶۰^۴
- بررسی پورت فولیو^۵ ولاغ بوک^۶
- استفاده از Mini-CEX ، DOPS ، Global rating form و سایر موارد با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

Global rating form: این روش در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی های مورد انتظار دانشجو به صورت کلی، انجام می شود و بر طبق برنامه های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداقل ۵۰٪ ارزیابی نهایی کارآموز و در دوره کارورزی، حداقل ۴۰٪ و حداقل ۷۵٪ ارزیابی نهایی کارورز می باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص های عملکردی دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی های مورد انتظار برای فراغیران دارد، از اهمیت ویژه ای برخور می باشند. در این روش، عملکرد فراغیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می شود.

Direct Observation Procedural of Skill: مشاهده مستقیم مهارت های بالینی به عنوان روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراغیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراغیر شناسایی می شوند. فرایند مشاهده فراغیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می انجامد.

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران

در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فرآگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هرکدام از توانمندی های فرآگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می دهد. در این نوع آزمون انتظار می رود عملکرد فرآگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی گردد.

وحدت برنامه پژوهی اصهرشی دانشگاه عیوب ایران

-
- 1-Performance Based Assessment
 - 2. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
 - 3. Work place Based Assessment
 - 4. Multi Source Feedback (MSF)
 - 5. Portfolio
 - 6. Logbook